

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

12 GORFFENNAF 2023

Adroddiad gan: Alwyn Jones, Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE

Pwnc: Strategaeth arfarnu ac effaith

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno gwybodaeth, ac i aelodau'r Cyd-bwyllgor gymeradwyo ein 'Strategaeth arfarnu ac effaith'.

2.0 Cefndir

2.1 Ers 2015, mae Llywodraeth Cymru wedi cychwyn ar gylch newid sylweddol i wireddu Cwricwlwm newydd i Gymru. Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod, er mwyn llwyddo i wireddu, mae'n hollbwysig bod pob agwedd ar y system ysgolion yn gyson â'r cwricwlwm newydd a'r egwyddorion sy'n sail iddo, ac yn eu cefnogi.

2.2 Ym Mis Mehefin 2022, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y canllawiau a'r wybodaeth newydd ar wella ysgolion a'r fframwaith newydd ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd. Mae'r canllawiau hyn yn berthnasol i ysgolion, unedau cyfeirio disgyblion (UCD), Awdurdodau Lleol, awdurdodau esgobaethol, consortia rhanbarthol ac Estyn, ac yn amlinellu'r disgwyliadau ar bob un wrth gyfrannu at welliant cynaliadwy mewn ysgolion. Bydd angen felly i'r holl randdeiliaid yn y gyfundrefn addysg yng Nghymru weithio o fewn y Fframwaith Gwella Ysgolion newydd hwn ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd.

2.3 Mae angen i GwE allu arfarnu a chofnodi'n glir effaith ei waith yn unol â'i swyddogaeth graidd o wella ysgolion, ac fel y gall fodloni'n llawn y disgwyliadau a amlinellir yn y Canllawiau Gwella Ysgolion.

3.0 Ystyriaethau

- 3.1 Pwrpas y Strategaeth hon (gweler atodiad 1) yw nodi'n glir sut y bydd GwE yn rhan o brosesau arfarnu parhaus yn unol â'i ymrwymiad i ddatblygu diwylliant o welliant parhaus fel sefydliad sy'n dysgu. Bydd y prosesau hunan arfarnu yn tynnu ar amrywiaeth o ffynonellau a gwybodaeth ansoddol a meintiol sy'n cefnogi ysgolion i weithio tuag at y blaenoriaethau cenedlaethol.
- 3.2 Ar draws Gogledd Cymru, mae GwE a'r chwe Awdurdod Lleol wedi datblygu partneriaethau cadarn ac effeithiol i wella ysgolion. Gyda chydlynedd y dull gweithredu hwn, a amlinellir yn y Strategaeth, gall GwE a'r Awdurdodau Lleol gofnodi effaith y ddarpariaeth a'r cymorth a roddir i wella ysgolion. Rhoddir ystyriaeth hefyd i sut y cofnodir effaith ar lefel ysgol unigol ac ar lefel system ar draws y rhanbarth, a hynny yn y tymor byr, canolig a hir.
- 3.3 Yn unol â'r argymhelliad yn Dyfodol Llwyddiannus, bydd GwE yn defnyddio methodoleg samplu yn rhan o'r strategaeth hon. Cynllunnir ac ystyrir yn ofalus i sicrhau bod y dulliau samplu yn briodol a phwrpasol i gynnwys lleoliadau, dysgwyr ac ymarferwyr i ffurfio sampl gynrychioladol o'r rhanbarth.
- 3.4 Nod arall y strategaeth yw sicrhau y rhennir gwybodaeth yn amserol drwy gydol y flwyddyn ag ystod eang o randdeiliaid, gan roi hyder ac eglurder ynghylch ansawdd ac effaith yr ystod eang o waith a wneir. Rhydd y strategaeth hon dryloywder i'r rhanddeiliaid a'r cyhoedd a dengys werth am arian.
- 3.5 Bydd y strategaeth yn rhoi modd hefyd i GwE a'r Awdurdodau Lleol adnabod a deall yr arferion effeithiol yn eu darpariaeth eu hunain. Wrth weithredu'r polisi cenedlaethol, mae'r strategaeth yn rhoi modd i GwE gofnodi effaith arferion ar lefel leol a chenedlaethol. Fel hyn, bydd canfyddiadau hunan arfarnu yn bwydo i flaenoriaethau cynllunio busnes rhanbarthol a lleol ac yn bwydo i bolisiau cenedlaethol yn y dyfodol, ble bo hynny'n briodol.
- 3.6 Nodir yr egwyddorion allweddol sydd yn sail i'r strategaeth, yn unol â'r ymddygiad a nodir yn y Fframwaith Ysgolion newydd ac yn unol â GwE yn gweithio fel sefydliad sy'n dysgu.

4.0 Argymhellion

- 4.1 Gofynnir i'r Cyd-Bwyllgor dderbyn a chymeradwyo'r 'Strategaeth arfarnu ac effaith'.

5.0 Goblygiadau Ariannol

- 5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn. Bydd GwE yn gweithredu oddi mewn i'r adnoddau ariannol presennol.

6.0 Effaith ar Gydraddoldeb

- 6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau cydraddoldeb newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori sydd wedi digwydd

8.1 Ymgynghorwyd â chynrychiolwyr o'r Awdurdodau Lleol, y Tîm Llawn a'r Bwrdd Rheoli.

9.0 Atodiadau

9.1 Atodiad 1 - Strategaeth arfarnu ac effaith

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Swyddog Cyllid Statudol:

Rwyf yn fodlon na fydd mabwysiadu'r Strategaeth Arfarnu ac Effaith yn creu ymrwymiad gwario newydd, felly nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir o safbwynt priodoldeb ariannol.